

**HUDUDLARDA AHOLI TURMUSH SHAROITINI YAXSHILASH
MAQSADIDA FERMER XO'JALIKLARINI**

ANDIJON DAVLAT TEXNIKA INSTITUTI

“Iqtisodiyot” yo‘nalishi 4-bosqich K-111-21 guruh bitiruvchisi

Abdushayitov Abdumannobbek Abdumutal o‘g‘li

ILMIY RAHBAR: assistent I.O.Xolmirzayev

Mavzu maqsadi: Hududlarda aholi turmush sharoitini yaxshilash maqsadida fermer xo‘jaliklarini rivojlantirish va ularni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash. Bu qishloq joylarda yangi ish o‘rinlari yaratish, aholi daromadlarini oshirish, oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlash va mamlakatning eksport salohiyatini mustahkamlashga qaratilgan muhim chora-tadbirlarni o‘z ichiga oladi.

Mavzuning dolzarbligi: Fermer xo‘jaliklari O‘zbekiston iqtisodiyotining asosiy tayanchlaridan biri hisoblanadi. Mamlakat aholisining katta qismi qishloq xo‘jaligi bilan bog‘liq bo‘lib, bu sohaning rivojlanishi bevosita aholi farovonligiga ta‘sir ko‘rsatadi. Fermer xo‘jaliklarini qo‘llab-quvvatlash quyidagi sabablarga ko‘ra juda dolzarbdir:

- Ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlash. Qishloq joylarida aholi bandligini ta‘minlash, ularning daromadlarini oshirish orqali kambag‘allikni qisqartirish va migratsiyani kamaytirish mumkin.
- Oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlash. Fermerlar mamlakatning oziq-ovqat mahsulotlariga bo‘lgan ichki talabini qondirishda muhim rol o‘ynaydi. Bu aholini sifatli va arzon mahsulotlar bilan ta‘minlashga yordam beradi.
- Iqtisodiy o‘rishni rag‘batlantirish. Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirish hajmini oshirish va qayta ishlash sanoatini rivojlantirish mamlakatning umumiy iqtisodiy o‘rishiga sezilarli hissa qo‘shadi. Eksport

salohiyatining oshishi valyuta tushumlarini ko'paytirib, iqtisodiyotni mustahkamlaydi.

- Hududiy rivojlanish. Fermer xo'jaliklarining rivojlanishi qishloq infratuzilmasini yaxshilash, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va umumiy hayot sifatini oshirishga turtki beradi.

Asosiy qism. Aholi turmush sharoitini yaxshilash maqsadida fermer xo'jaliklarini rivojlantirish bir necha muhim yo'nalishlarni qamrab oladi. Birinchidan, moliyaviy ko'makni kuchaytirish lozim. Fermerlarga imtiyozli kreditlar ajratish, subsidiyalar berish va zamonaviy qishloq xo'jaligi texnikalarini sotib olishda yordam berish ularning faoliyatini kengaytirishga xizmat qiladi. Davlat tomonidan beriladigan grantlar va dasturlar orqali kichik fermer xo'jaliklari ham rivojlanishi mumkin.

Ikkinchidan, ilmiy-texnikaviy salohiyatni oshirish muhim. Yangi, hosildor va kasalliklarga chidamli navlarni joriy etish, zamonaviy sug'orish usullarini, masalan, tomchilatib sug'orish texnologiyalarini keng qo'llash hosildorlikni sezilarli darajada oshiradi. Fermerlarga agronomiya, veterinariya va agrobiznes bo'yicha doimiy bilim va ko'nikmalar berish, seminarlar va treninglar tashkil etish ularning samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Uchinchidan, mahsulotni sotish tizimini takomillashtirish zarur. Fermerlar yetishtirgan mahsulotlarini bozorda qiyinchiliksiz va yaxshi narxda sota olishlari kerak. Buning uchun qishloq xo'jaligi mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash infratuzilmasini rivojlantirish, logistika markazlari va eksport yo'nalishlarini kengaytirish lozim. Shuningdek, fermerlarga to'g'ridan-to'g'ri bozorlarga chiqish yoki yirik xaridorlar bilan shartnomalar tuzishda ko'mak berish ham muhimdir.

To'rtinchidan, yer va suv resurslaridan oqilona foydalanishni ta'minlash zarur. Yer maydonlarini optimallashtirish, ekinlarni navbatlab ekish (almashlab ekish) tizimini joriy etish va suv resurslaridan tejamkorlik bilan

foydalanish bo'yicha texnologiyalarni qo'llash ekologik barqarorlikni ta'minlab, mahsulot sifatini oshiradi.

Xulosa

Fermer xo'jaliklarini har tomonlama qo'llab-quvvatlash va ularning faoliyatini takomillashtirish aholi turmush sharoitini yaxshilashda muhim ahamiyatga ega. Moliyaviy ko'mak, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, bozorga chiqish imkoniyatlarini kengaytirish va fermerlarning bilimlarini oshirish orqali bu maqsadga erishish mumkin. Davlat va jamiyatning ushbu sohadagi birgalikdagi sa'y-harakatlari oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, yangi ish o'rinlari yaratish, aholi daromadlarini oshirish va qishloq joylarining farovonligini oshirishga xizmat qiladi. Bu esa mamlakatning barqaror rivojlanishi uchun mustahkam poydevor yaratadi.